

Generelle principper for valg af forbindelse

Forbindingen vælges på baggrund af sårhelingsfasen:

Oprensningsfasen: Stor sekretion og hyppig sårbehandling, hvor såret ses med nekrose, fibrin - vælg sårkontaktlag, der fremmer oprensningen fx hydrofiber eller alginat, samt omkostningseffektiv superabsorberende forbindelse.

Granulationsfasen og modningsfasen: Lille/moderat sekretion, hvor såret ses med rødt væv – vælg forbindelse, der giver såret ro til heling, og som kan sidde i op til 7 dage fx skumforbinding eller NPWT (negative pressure wound therapy).

Forbindingen skal:

- Kunne opretholde et fugtig sårhelingsmiljø på grænsefladen mellem sår og forbindelse
OBS. Undtagelse ved sårbehandling af tør sort nekrose – disse behandles tørt!
- Have god absorbering af sekretion fra såret
- Tillader fordampning fra såret
- Være uigennemtrængelig for bakterier

- Isolere såret mod varmetab
- Være uden partikler, der kan irritere såret eller fremkalde allergi
- Kunne fjernes fra såret, uden at det ødelægger sårhelingsprocessen

<i>Produkt</i>	<i>Beskrivelse</i>	<i>Anvendelse</i>
<i>Hydrofiber</i>	<p>Forbindingen består af fibre, der absorberer og indkapsler sårsekret og bakterier.</p> <p>Ved absorption af sårsekret bliver fiberbandagen til en sammenhængende gelplade, der sikrer fugtig sårheling.</p> <p>Hydrofiber</p> <ul style="list-style-type: none"> • giver en antibakteriel barriere, der hjælper til at reducere infektion. er tilsat en surfactant, som påvirker overfladespændingen og nedbryder biofilm, hvorefter sølvet kan få adgang til bakterierne og eliminere disse. 	<p>Oprensningsfasen.</p> <p>Har en høj absorptionsevne, og er derfor velegnet til moderat til kraftigt væskende sår. Kan ilægges kaviteter i et sammenhængende stykke, hvor enden af forbindingen lægges ca. 2 cm ud over sårkanten.</p> <p>Forbindingen suger lodret, hvorfor forbindingen ALTID skal placeres ud over sårkanterne, så gelfunktionen holdes til sårets afgrænsning og hindre masseration af omgivelserne.</p> <p>Passende sekundærforbinding over.</p> <p>Kan ligge i såret i op til 7 dage, og kan tilklippes.</p> <p>Hydrofiber findes i flere udgaver og kan anvendes</p> <ul style="list-style-type: none"> • hvor der ønskes en bakteriedræbende effekt og • hvor der ønskes en bakteriedræbende effekt, og såret er stagneret i heling - kroniske sår har ofte biofilm.
<i>Sølvforbinding</i>	<p>Sølvforbinding er et ikke-klæbende sårkontaktlag med sølvsulfadiazin, som den aktive komponent. Sølvioner frigives til sår bunden, når produktet absorberer sår væske.</p>	<p>Oprensnings-, granulations-, og modningsfasen.</p>

		<p>Anvendes fra lavt til kraftigt væskende kroniske og akutte sår.</p> <p>Bruges til sår med forsinket heling på grund af bakterier, eller hvor der er risiko for infektion.</p> <p>Skift af forbinding minimum hver 3. dag.</p> <p>Passende sekundærforbinding over.</p>
<i>Alginat</i>	<p>Udvundet af blæretang. Ved kontakt med såreksudatet opstår der en ionudveksling mellem natrium i sårvæsken og kalium i alginatet, hvorved forbindingen omdannes til en fugtig gel.</p>	<p>Primært i oprensningsfasen.</p> <p>Har en høj absorptionsevne, og er derfor velegnet til moderat til kraftigt væskende sår. Kan benyttes ved inficerede sår. Virker hæmostatisk på mindre blødninger.</p> <p>Forbindingen klippes til og placeres ALTID indenfor sårkanterne.</p> <p>Forbindingen kan ligge i op til 7 dage.</p> <p>Passende sekundærforbinding over.</p>
<i>Honning</i>	<p>Medicinsk honning.</p> <p>Osmotisk effekt øger sekretionen i såret og frigør de enzymer i honningen, som virker oprensende – fugtig sårheling. Honningen sørger for en vedvarende antibakteriel beskyttelse samtidig med at lugtgener fra såret reduceres.</p>	<p>Primært i oprensningsfasen.</p> <p>Kan benyttes til oprensning af kaviteter, sårlommer og lignende – dog KUN hvis man kender sårets afgrænsning, hvis der ikke er fistler i dybden.</p> <p>Kan også benyttes ved dybe og kroniske sår.</p>

		Passende sekundærforbinding over.
<i>Sårskyllevæske</i>	Løser og fjerner febrinbelægninger, cellerester, biofilm og nekrotisk væv. Forebygger infektion og reducerer sårlugt.	<p>Primært i oprensningsfasen, eller hvis helingen er stagneret.</p> <p>Ved mindre sår, eller akutte sår: Såret skylles/aftørres med skyllevæsken for at fjerne løse belægninger.</p> <p>Ved større, svært tilgængelige sår: Væd en kompres med skyllevæske og læg på såret i mindst 15 minutter. Afslut med at aftørre såret med en kompres.</p> <p>Holdbar i 8 uger efter anbrud.</p>
<i>Hydrogel</i>	Gelen har rehydrerende og absorberende egenskab. Hydrogel opløser nekrotisk væv og absorberer sårveske, febrin og dødt væv fra sårbunden. Har en kølende og smertelindrende effekt.	<p>Oprensings-, og granulationsfasen.</p> <p>Anvendes til oprensning af febrinbelægninger og mindre nekroser. Kan også anvendes til tørre sår, for at opretfolde fugtig sårheling.</p> <p>Bør ikke benyttes i fugtige sår, da produktet kan være årsag til masseration af såromgivelserne.</p> <p>Passende sekundærforbinding over.</p>
<i>Iodsalve</i>	<i>Iodsalve</i> har en høj absorptionskapacitet, og fremmer oprensning af sårbunden. Iodsalve giver vedvarende frigivelse af iod, som hjælper til at reducere den mikrobielle belastning - effektivt med biofilm.	<p>Primært i oprensningsfasen.</p> <p>Anvendes til overfladiske, inficerede og væskende sår.</p> <p>Påføres sårbunden.</p>

		<p>Farveskift af iodsalven indikerer, hvornår forbindingen bør skiftes – ca. 2-3 gange ugentligt.</p> <p>Passende sekundærforbinding over.</p> <p>Obs. Må ikke anvendes til gravide og ammende.</p>
<i>Antimikrobiel forbinding</i>	<p>Steril bakterie-, og svampebindende kompres, der reducerer den mikrobielle belastning i såret. Forbindingen består af et grønt sårkontaktlag, som lader sårveske passere igennem til en sekundærforbinding.</p>	<p>Primært i oprensningsfasen, eller hvis helingen er stagneret.</p> <p>Benyttes til inficerede og kontaminerede sår. Til overfladiske kavitetssår og svampeinfektioner i hudfolder.</p> <p>Lægges direkte på såret.</p> <p>Til kavitetssår: Ryst kompresset let ud og placer det direkte i såret (undgå at presse det for fast sammen). Fiksér med en passende fugtbevarende sekundærforbinding.</p>
<i>Skumforbinding</i>	<p>Multifunktionel sårbandage, der indeholder surfaktant, glycerin og superabsorbant, som effektivt og kontinuerligt renser, tilfører fugt og håndterer sekretionen.</p> <p>Surfaktanten er et overfladeaktivt stof, der aktiveres af fugt og kontinuerligt frigives til</p>	<p>Primært i oprensningsfasen.</p> <p>Kan anvendes til alle sår med let til moderat sekretion. Ved tørre sår skal der fugtes med NaCl for at forbindingen virker.</p>

	<p>sårbunden. Den løsner og fjerner avitalt væv, renses sårbunden atraumatisk, hvorved behov for manuel soignering og debridering minimeres. Mikroødem i og under bandagen reduceres og blodgennemstrømning fremmes. Væske og urenheder absorberes, bindes i og fjernes sammen med bandagen.</p> <p>Sikre fugtig sårheling.</p>	<p>Forbindingen understøtter den autolytiske debridering, øger væsketilstrømningen og igangsætter en kraftig aktivitet i sår og hud dækket af bandagen. Derfor kan der ses øget sekretion, og dermed behov for øget skiftefrekvens i starten - dette er helt normalt. Sekretion aftager gradvist efter 1-2 uger og sårhelingen accelereres.</p> <p>Benyttes ALTID som primære sårkontaktlag - skal gå ca. 2-3 cm ud over sårkanten. Forbindingen kan ligge i op til 7 dage. Skiftes, når sekretionen ses på ydersiden af forbindingen svarende til sårstørrelsen.</p> <p>Skumforbinding - fikseres kun i kanterne.</p>
<p><i>Zinklimbind</i></p>	<p>Bomuldsgaze imprægneret med 6 % zinkoxid pasta og 2 % Ichtamol. Ichtamol er bakteriehæmmende, lindrende og fremmende for sårheling.</p>	<p><i>Oprensnings-, granulations-, og modningsfasen.</i></p> <p>Zinklimbind er velegnet til våde skinnebessår, der er omgivet af sart hud. Zinklimbind anvendes også til variceudløste eksemmer og kronisk dermatitis.</p> <p>Anlægges som primære sårkontaktlag evt. med sekundærforbinding over og under kompression.</p> <p>Kan sidde i op til 7 dage.</p>

		Ved fjernelse klippes bandagen op.
<i>Kulforbinding</i>	<p>Indeholder fem forskellige lag, der håndterer lugt og sekretion samtidig.</p> <p>I bandagens midte findes et absorberende materiale og en dobbeltvævet struktur af aktivt kul.</p>	<p><i>Primært i oprensings-, og granulationsfasen.</i></p> <p>Kan anvendes til ildelugtende, væskende og inficerede akutte eller kroniske sår. Anvendes primært til cancersår.</p> <p>Lægges på såret som primære sårkontaktlag. Sårkontaktlaget består af en 70/30 blanding af alginat/hydrofiber.</p> <p>Ved kavitet kan forbindingen også anvendes som sekundær bandage. Ved dybe sår kan sårkaviteten fyldes med hydrofiber.</p> <p>Forbindingen lægges ca. 3 cm ud over sårkanterne, og fikseres i kanterne.</p> <p>Skiftes minimum hver 3 dag.</p>
<i>NPWT – negative pressure wound therapy</i>	<p>Negativ trykterapi.</p> <p>Systemet består af en sårbandage, der er koblet til en lille pumpe, der skaber et undertryk.</p> <p>Bandagen har en skånsom silikoneklæber og et hydrofiber sårkontaktlag.</p>	<p><i>Primært i maserationsfasen.</i></p> <p>Benyttes ved let til moderat væskende sår, kan anvendes til sår med kavitet op til 2 cm's dybde. Ved sår med mere end 0,5 cm dybde anvendes hydrofiber som kavitetsfiller.</p>

	Hydrofiber-kernen omdannes til gel ved kontakt med sårveske, og binder sårveske og bakterier i fibre. Skumlaget i bandagen hjælper med at fordele undertrykket i hele bandagen. Filmlaget udgør en barriere mod bakterier og vira, tåler brusebad og tillader sårveske at fordampe, hvilket medvirker til den samlede væskehåndtering.	Forbinding skiftes x 1-2 ugentligt. Pumpen virker i 30 dage. Benyttes efter aftale med sårsygeplejerske eller såransvarlige i området.
<i>Hæmostatisk produkt</i>	Gelatinesvamp med hæmostatisk effekt. Den porøse overflade medfører hurtig aktivering af blodpladerne og øjeblikkelig frigivelse af enzymkaskaderne, der medfører en naturlig koagulation.	<i>Primært i oprensningsfasen.</i> Ved mindre kirurgiske indgreb, akut opstået mindre blødning. Anbringes på det blødende sted, eventuelt med et let tryk. Kan klippes til.
<i>Vaselinegaze</i>	Sterilt paraffin-imprægneret gazenet.	<i>Oprensings-, granulations-, og modningsfasen.</i> Anvendes som sårkontaktlag. Er med til at vedligeholde den fugtige sårheling og skabe kontakt til sekundærforbindingen. Kan evt. lægges i flere lag for at bevare fugten i såret. Velegnet til overfladiske sår -mindre brandsår og skoldninger, hudtransplantationer, traumatiske og venøse sår. Bør skiftes hver 1-2 dag.

		Passende sekundærforbinding over.
<i>Skumforbinding</i>	Bandagen er et tyndt, blødt formbart silikone skumkontaktag. Silikonelaget hindrer, at bandagen hænger i såret, og gør det derved muligt at holde bandagen i kontakt med sårbunden og den omkringliggende hud.	<p><i>Oprensnings-, granulations-, og modningsfasen.</i></p> <p>Transporterer væsken væk fra såret. Bandagen er anvendelig til vanskeligt bandagerbare områder med skrøbelig, skadet og ulceret hud, samt til transplantater.</p> <p>Kan klippes til.</p> <p>Passende sekundærforbinding over.</p> <p>Kan anvendes under kompression.</p>
<i>Hydrokolloid</i>	Produktet er en okklusiv, absorberende bandage. Beskytter, oprenser og absorberer begrænset mængde sårekssudat. Ved kontakt med sårveske dannes en fugtig gel, som opretholder fugtig sårheling. Hydrokolloid produktet er hæftende plader, som er virus- og bakterietætte.	<p><i>Primært i granulations-, og modningsfasen.</i></p> <p>Hydrokolloid produktet kan anvendes til let til moderat væskende sår. Forbindingen har en visuel skifteindikator, der viser, hvornår bandagen skal skiftes – højest efter 7 dage. Forbindingen lægges minimum 3 cm ud over sårkanterne. Ved dybere sår kan kaviteten fyldes med ekstra hydrofiber.</p> <p>Andre hydrokolloid produkter kan anvendes til tørre og let væskende sår. Forbindingen skal</p>

		<p>lægges minimum 2 cm ud over rask hud. Kan benyttes i kombination med steroid ved psoriasis.</p> <p>Begge forbindinger kan formes og klippes til. Kan benyttes fx ved tryksår grad 1-2 og hudafskrabninger.</p>
<i>Smertestillende skumforbinding</i>	<p>Forbindingen er en ikke-klæbende skum indeholdende 0,5 mg/cm² Ibuprofen fordelt i hele skum-strukturen.</p> <p>Ved kontakt med sårveske frigives en lav dosis Ibuprofen vedvarende til sårbunden gemmen hele bandagens bæretid (op til 7 dage).</p> <p>OBS. Effekten skal opstå indenfor 24 timer, ellers skal anden behandling overvejes.</p>	<p>Oprensnings-, granulations-, og modningsfasen.</p> <p>Anvendes til smertefulde sår med moderat sekretion.</p> <p>OBS. Smerterne skal være opstået grundet vævsskade. Forbindingen virker kun lokalt.</p> <p>Minimum skift hver 7. dag.</p> <p>Kan fx benyttes ved bensår, 2. grads forbrændinger og hudafskrabninger.</p> <p>Kan klippes til.</p> <p>Skumforbinding - fikseres kun i kanterne.</p>
<i>Superabsorberende</i>	<p>Absorberer og indkapsler væsken inde i bandagen. Sekretionen absorberes lodret i forbindingen og omdannes til en gel, hvilket reducerer risikoen for maceration, og opretholder fugtig sårheling.</p>	<p>Primært i opremsnings-, og granulationsfasen.</p> <p>Benyttes til moderat til kraftigt væskende sår. Forbindingen kan absorbere fra begge sider, hvorfor man kan anvende flere forbindinger oven på hinanden.</p>

		<p>Benyttes forbindingen som eneste sekundærforbinding, skal der fikseres hele vejen hen over fx med film, så produktet får en semipermeabel overflade.</p> <p>Kan anvendes under kompressionsbehandling.</p>
<i>Skumforbinding</i>	<p>Forbindingen er opbygget af 4 lag, som tilpasser sig skiftende mængder sårsekret, og nedsætter herved risikoen for maceration. Høj fordampningsevne sikrer fugtbalance i såret, hvilket fremmer fugtig sårheling.</p>	<p>Primært i maserationsfasen.</p> <p>Findes i en ikke-klæbende form. Skumforbinding fikseres kun i kanterne eller med rullegaze. Findes også med klæb.</p> <p>Benyttes altid som primære sårkontaktlag. Til behandling med skift x 1-2 ugentlig.</p>
<i>Superabsorberende</i>	<p>Absorberende forbinding der består af et non-woven sårkontaktlag, et mellemlag af højabsorberende cellestof, som sørger for ensartet spredning af sårsekret, samt blå væskeafvisende yderside.</p>	<p>Primært i oprensningsfasen.</p> <p>Benyttes til moderat og kraftigt væskende sår, som sekundærforbinding.</p> <p>Vælg passende sårkontaktlag til kombinationsforbinding med blå pude, fx vaselinegaze eller hydrofiber.</p> <p>Fikseres i kanterne med tape/film eller med rullegaze.</p>

<i>Film</i>	Usteril semipermeabel film, der tillader huden at ånde, bevarer fugtig sårheling og hinder udefrakommende bakterier, væsker og vira i at trænge ind.	<p><i>Oprensnings-, granulations-, og modningsfasen.</i></p> <p>Benyttes som vandtæt fiksering af øvrige forbindinger, samt som beskyttelse af huden mod friktion og kropsvæsker.</p> <p>Kan klippes til.</p>
<i>Filmforbinding</i>	Filmforbinding der består af sårkontaktlag, der ikke hænger i sårbunden. Sårkontaktlaget er dækket af film, der beskytter såret mod indtrængen af bakterier. Forbindingen er vandtæt og semipermeabel.	<p><i>Primært i modningsfasen.</i></p> <p>Benyttes som sårkontaktlag til mindre sår med lille sekretion.</p>